

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Mulier in civitate peccatrix. Thema: In scelerum primicerios, & capita, vel maximè excandescit Dei Justitia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO S. MARIE
MAGDALENÆ.

CONCIO SECUNDA.

Textus. *Mulier in Civitate peccatrix. Lucæ cap. 7.*

Thema. In scelerum Primicerios, Authores, & Capita, vel maximè excandescit Divina Justitia.

Exordium. **D**idacus Stella in caput 7. Lucæ verba Evangelistæ: *Ecce mulier in Civitate peccatrix: sic interpretatur: Ad alta & sublimia nos attentos habere conatur Evangelista: nimirum ut diligenter expendamus ingentem Dei liberalitatem, & copiosissimam misericordiam, ex qua tali famose mulieri, crimina sua ingentia condonavit, & indulgit; & quænam illa tam enormia, immania & insignia scelera, quæ maximam in Magdalena habuerunt turpitudinem, & gravitatem? dicit Evangelista: In Civitate peccatrix: In Civitate populosissima Jerosolyma, ubi tot, & tantis, luxurie fuit author, & principium, instrumentum, doctrix, & inductrix, maximam in Magdalena habuerunt turpitudinem, & criminis gravitatem; generaliter quidem DEUS odit & punit peccatum, in triplo vero averfatur peccati, ac sceleris authorem, inventorem, ducem, ac magistrum, omniumque primò tales quam severissimè punit, ac castigat. Audiamus textus: *Visitas peccata Patrum in tertiam & quartam generationem.* Scriptum est Numer. cap. 14. *Va Genti peccatrici, populo gravi iniquitate, semini nequam, filii sceleratis, dereliquerunt Dominum, blasphemarunt Sanctum Israel, abalienati sunt retrorsum. Super quo percutiam vos ultra.* addu.*

Textus Sacre Scripturae.

addentes pravaricationem: Omne caput languidum, & omne cor
 merens. Terra vestra deserta, Civitates vestrae succensae igni:
 Regionem vestram coram vobis alieni devorant. Isaia cap. 1.
 Va qui dicitis malum bonum, & bonum malum, ponentes tene-
 bras lucem, & lucem tenebras, ponentes amarum in dulce, &
 dulce in amarum. Va qui potentes estis ad bibendum vinum,
 & viri fortes ad miscendam ebrietatem. Qui justificastis im-
 pium pro muneribus, & justitiam justis aufertis ab eo. Propter
 hoc sicut devorat stipulam ligna ignis, & calor flammae exurit,
 sic radix eorum sicut favilla erit, & germen eorum ut pulvis
 ascendet. Isaia cap. 5. Docuerunt enim linguam suam loqui
 mendacium, ut iniquè agerent laboraverunt &c. Nunquid su-
 per his non visitabo, dicit Dominus, aut in gente hujusmodi non
 ulciscetur anima mea? Super montes assumam fletum, ac lamen-
 tationem. Jeremia cap. 9. Libeat & SS. Patres percipere: Qui ^{SS. Patres,}
 verbo, aut exemplo suam iniquitatem in alios spargit, messis
 loco, vindictam recipiet, scribit Venerabilis Beda in c. 18. Mat- ^{Beda,}
 thei. Non impunè abiit, qui alicui causa fuit perditionis, in- ^{Tertullianus,}
 quit Tertullianus lib. de cultu scem. Peccata Majorum, Princi-
 pum secularium, & Prælatorum Ecclesie, præcipuè faciunt no- ^{Bellovacensis}
 men Dei blasphemari, docet Bellovacensis. Scire debent Præ-
 lati, quod si perversa unquam perpetrant, tot mortibus digni ^{S. Gregorius}
 sunt, quot ad suos subditos perditionis exempla mittunt. Com-
 minatur Magnus Gregorius 3. part. c. 1. adm. 9. Concludo
 cum S. Chryostomo hom. 25. ad Romanos: Igitur & tu quò- ^{S. Chryst.}
 que si reliquis perditionis causa fueris, graviora patieris, quam
 qui per te subversi sunt, neque enim peccare tantum in se per-
 ditionis habet, quantum, quod reliqui ad peccandum inducun-
 tur. Longè enim acriore animo ferre solet scelerum artifices, ^{Hai,}
 ac magistros. Inquit Hai in cap. 2. Apocalypf. Imploratâ S. Spi-
 ritus gratiâ Conceptus audiamus sequentes.

CONCEPTUS I.

Confirmatio.

Nullus culparum maculis denigratus effugiet poenam, sed sceleris inventor duplicatam meretur multam, quando hic iniquo voluntatis erravit proposito, alii trahuntur exemplo. Et quidem sub quodam excusationis colore delinquit, qui magistrum erroris habet, at qui fabricatus est erroribus occasionem, dum ipsi adscribuntur infelices consequentiæ, & scelera non sine æquitate applicantur rigidæ poenæ. Perorat eleganter de morte suo doctissimus Naxera Comment. in Judices cap. 9. §. 3. Sichei Civitas experta est; Gedeone mortuo filii Israël in Ducem elegerunt Abimelechum, hoc inaudiens Jonathan, in Sichimitas maledicta congessit: *Egredietur ignis ex eo, & consumat habitatores Sichei.* Quærent Patres: Cur specialiter Jonathan Sichimitis imprecatus sit, eos diris, & flammis devoverit, cum constet omnem populum Israël Abimelech in Ducem assumplisse, ut super se regnet consensisse. *Regnavit Abimelech super Israel, tribus annis.* Abulensis quæst. 5. respondet: Omnino verum esse totum populum errasse, omnem Israël Abimelech in Ducem & Regem assumplisse, sed Sichimitæ omnem reliquum populum seduxerunt, & in suam sententiam pertraxerunt, erroris occasionem præbuerunt, dum Abimelech in Ducem & Principem elegerunt, & ejus votis favorerunt. Ergo præ cæteris incurrerunt maledicta, quia præ reliquis, erroris & seductionis existenterunt causa: Audiatur Abulensis: *Ipsi, (Sichimitæ inquam) fuerunt causa Principatus Abimelech, nam cum nullum adhibere favorem haberet, eum Regem constituerunt, & dederunt eo occasionem ad omnia mala, quæ fecit.* Suscepit postea Populus Abimelechum in Regem, verum hujus imperii infauissima primordia promanarunt a Sichimitis. Ergo quia sceleris probantur auctores, cæterorum illis adscribuntur errata, & errorum etiam imponitur poena: *Egredietur ignis ex eo, & consumat habitatores Sichei.* Ductores, & Doctores ad scelera, graviora patientur tormenta. Patet in Cain fraticida.

(CON.

CONCEPTUS II.

Cain occidit fratrem suum Abel, adest divinus ultor, dupli-
 cæ pœnâ punit Cain: *Nunc igitur maledictus eris super ter-
 ram, cum operatus fueris eam, non dabit tibi fructus suos, va-
 gus & profugus eris super terram.* Genes. cap. 4. Persona
 Cain abjicitur, nunquam deficiente tumore, continuâ mentis
 anxietate punitur, simul omne opus & labor ejus damnatur,
 sterilis & vanus futurus prædicitur. Lege Divina Levitic. 24.
 homicidium morte puniebatur: *Qui occiderit hominem, morte
 moriatur.* Cain occidit hominem, & longè durius quàm mor-
 te punitur, in corpore, & animâ cruciatur, cur DEUS in Cain
 tam asperè animadvertit? Respondet Basilius Seleuci. Orat. 4.
Viam ad mortem aperuit. Primus humanum sanguinem fu-
 dit, homicidii Doctor fuit, inferre mortem aliis magister evasit.
 Author ergo quia homicidii fuit, Cain non simpliciter morte ca-
 stigatur, durius, imò duplex experitur supplicium, in corpore,
 & animâ, gravissima luit.

CONCEPTUS III.

In omnes hostes Israelis severè animadvertit DEUS, eos
 potestati ac Dominationi Judæorum subjiciens, superstites ta-
 men super terram reliquit, Amalecitas autem hostes Israelis
 præcipit DEUS funditus delere, ne unum de natione hac vult
 Deus residuum; imò & reculas, ac bona eorum ad hilum ut de-
 struantur, incinerentur, mandat: *Vade & percutite Amalec, &
 demolire universa ejus. Non parcas ei, & non concupiscas
 ex rebus ejus aliquid; sed interfice à viro usque ad mulie-
 rem, & parvulum, & lactentem, bovem & ovem, camelum
 & asinum.* Plures fuerunt hostes, qui itineranti populo impe-
 dimento fuerunt, tam severè nullum punit Deus præter Ama-
 lec, quæ causa? Scrutantur Doctores, exillimantque Amaleci-
 tas fuisse primos, qui bellum contra Israël adornaverunt, viam-
 que

que impediverunt, ergo oportuit in eo crimine primos, severiori poenâ mulctari, prorsusque deleri. Sic Abulens. quest. 2. *Aliquis respondebit, quod DEUS iussit hic de Amalecitis, & non de Cananais? quia magis peccaverunt Amaleciti, eò quod ipsi primi pugnaverunt contra Israel, quàm omnes alia Gentes, & in hoc dederunt occasionem cæteris pugnandi contra Israel, unde DEUS nimis comminatur eis, quia ipsi primi pugnaverunt, ut patet Num. 24. scilicet: Principium Gentium Amalec, cuius extrema perdentur, id est, prima de Gentibus, qua pugnavit contra Israel, fuit Amalec, ideò extrema eius perdentur. Remanere vetuit Amalecitarum vestigium, qui primi suo exemplo aliis exhibuerunt scandalum, nam qui in aliquo crimine auctore acrius accendit divinam viam, & graviolem sollicitat illi poenam,*

CONCEPTUS IV.

Plures erant, & socios habuit Saul, pergentes in Jerusalem fervire in Christi cultores; in via in solum Saulum cadit fulmen, sociis illæsis: *Et subito circumfulsit eum lux de caelo, & cæcatus in terram audivit vocem dicentem sibi: Saule! Saule! quid me persequeris? Viri autem illi, qui comitabantur cum eo, stabant stupefacti.* Cur rectè Saulus fuit, cur non & socii, ejusdem criminis & persecutionis participes? Notate: Saulus Dux & auctor est persecutionis, contentus non erat Saulus in Christianos furere, socios ascivit, & alios stimulavit, ad persequendum Christianos impulit; Ergo dum persecutionis est auctor, præ cæteris dejicitur, castigatur; Est hic Conceptus S. Bernardi in allegoria Tilm. *Persequebatur eum, qui adversus corpus ejus, quod est Ecclesia, odio furebat iniquo. Denique si proprium sanguinem dedit in pretium redemptionis animarum, non tibi videtur eo graviolem sustinere persecutionem, qui suggestionem malevolæ, exemplo pernicioso, avertit ab eo animas, quam à Judæis, qui sanguinem illum fudit,*

CON-

CONCEPTUS V.

Erga fratres suos, Joseph se quàm maximè severum, austerum, ac durum erga Simeonem demonstravit: *Tollens Simeon, & ligans, illis presentibus iussit ministris, ut impleverent eorum saccos tritico.* Genes. 42. Certò, omnes fratres oderunt Joseph, in venditionem ejus consenserunt: *Cogitaverunt eum occidere, & mutuo loquebantur, ecce somniator venit, venite occidamus eum.* Genes. 37. Si omnes fratres sunt in Josephum rei? cur solus Simeon ligatur, incarceratur? præ aliis durius à Joseph habetur? Philo in hunc locum causam allegat, subscribens: *Et fors maxima pars culpa in eo, Simeone inquam, fuerat, quasi auctore conspirationis nefaria, qui cohortem fratrum animaverit, & odium incitaverit.* Delinquent equidem omnes, at Simeon dum urget, dum fovet malum, præ cæteris debuit puniri, & tetro carcere detineri. O quàm vereri debent æterna vincula, qui perpetrands sceleribus auctoritatem suam commodant, qui improbo consilio odia exulcerant, qui in obscena innocentes inducunt, & peccare docent, qui Duces, auctores sunt iniquitatum, præ cæteris graviora sentient supplicia.

CONCEPTUS VI.

David inquit Psalmo 7. *Odisti omnes, qui operantur iniquitatem, perdes omnes, qui loquuntur mendacium.* Scitè, & acutè ait in hæc verba S. Hieronymus: *Rem novam videte, qui malum operatur, odio habetur, qui mendacium loquitur, perit.* Tripliciter peccatur cogitatione, verbo & opere, opere utique gravius, quàm verbo & cogitatione? ex Psalmo citato tamen gravius peccat, qui loquitur mendacium, cum gravius punitur, propterea penitus abjiciatur, perdatur, econtra qui operatur iniquitatem, odio solum habeatur, penitus tamen non abjiciatur: *Infelix quidem est, qui odio habetur à Domino, sed adhuc vivit,*

Pars II,

(P)

vit,

vit, qui autem loquitur mendacium, & perit, jam esse definit.
 Verba sunt S. Hieronymi. Et quomodo hoc, quòd Deus gravius
 puniat, qui loquitur mendacium, quàm qui operatur iniquita-
 tem? Advertit Niffenus Fer. 2. post Dominic. 1. Quadrag. §. 2. Lo-
 qui mendacium idem esse, ac docere mendacium; abominatur
 Dominus omnes, qui malè agunt, eos verò, qui loquuntur, do-
 cent alios malum, ut mendacium, & iniquitatem, perdit. Cer-
 to indicio; non esse genus aliud hominum, quod magis Deus ex-
 ècretur, acriore eum indignatione conficiat, ac destruat, quàm
 eorum, qui non contenti, quia ipsi sunt mali, alios quoque falli
 docent, & ad iniquitatem inducunt.

Epilogus.

Hortor ergò cum S. Paulo ad Romanos cap. 14. *Hoc cogi-
 tate magis, ne ponatis offendiculum fratri.* Et iterum 1. ad
 Corinth. cap. 10. *Sine offensione estote.*
 Amen.

